

ВПЛИВ РЕЖИМУ ВИКОРИСТАННЯ НА ВАЛОВИЙ ВИХІД ПРОТЕЇНУ З ПОСІВІВ ЛЮЦЕРНИ ПОСІВНОЇ

Мацейко А.М., Гончаренко В.С., Свистунова І.В.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Строки скошування вегетативної маси багаторічних бобових культур, зокрема люцерни посівної, мають ключове значення у формуванні кормової продуктивності, оскільки безпосередньо впливають на світловий, температурний і водний режими, а також на надходження елементів живлення до рослин. У процесі росту та розвитку змінюється морфологічна структура зеленої маси, зокрема співвідношення між стебловою та листовою частинами врожаю, що суттєво позначається на поживній цінності корму. Хімічний склад листя і стебел істотно варіюється також залежно від фенологічної стадії розвитку культури [2].

За умов достатнього зволоження найбільш інтенсивне нарощування вегетативної маси спостерігається у фазі бутонізації – початку цвітіння, коли частка листя у загальній структурі врожаю становить 50–60%. Однак після настання повного цвітіння вміст листової маси швидко зменшується, водночас посилюється процес одерев'яніння стебел, що негативно позначається на поживності отриманого корму [3].

Найбільш доцільною фазою скошування травостою люцерни посівної вважається період від бутонізації до початку цвітіння. Саме визначення оптимального етапу розвитку культури для заготівлі зеленої маси є запорукою формування високого загального врожаю вегетативної частини за умови збереження високих показників кормової цінності. Окрім того, дотримання оптимальних строків скошування позитивно впливає на тривалість господарського використання посівів люцерни, сприяючи їх багаторічній продуктивності як цінної кормової бобової культури [1].

Мета досліджень – визначити вплив режиму скошування люцерни посівної на вихід сирого протеїну з її посівів за триукісного використання.

Польові дослідження проводили у 2024 р. на полях ТОВ «Агролан Крупець» Рівненської області. Повторність дослідів – чотириразова, площа облікової ділянки – 25 м². Попередник – пшениця озима. Перед сівбою ґрунт вапнували та вносили N₃₀P₆₀K₉₀. У день сівби насіння обробляли біопрепаратом Ризоактив бобові. Сівбу проводили безпокровно, вузькорядним способом із нормою висіву 8 млн. схожих насінин/га на глибину 1,5–2,0 см. Обліки і спостереження проводили на посівах люцерни другого року життя. У дослідках використовували сорти люцерни посівної Росана та Раміна (Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН України).

Встановлено, що на сірих лісових ґрунтах за триукісного скошування люцерни на початку цвітіння культури і сівби її безпокровно валовий вихід

сирого протеїну становив 2,167–2,189 т/га. Вищу продуктивність за вказаним параметром забезпечував сорт люцерни посівної Росана.

Список використаних джерел

1. Цимбал Я.С., Кущук М.А. Продуктивність і кормова цінність люцерни порівняної з іншими багаторічними травами. *Вісник аграрної науки*. 2019. № 10. С. 24–31.
2. Kvitko M., Hetman N., Butenko A., Demydas H., Moisiienko V., Stotska S., Burko L., Onychko V. Factors of increasing alfalfa yield capacity under conditions of the foreststeppe. *Agraarteadus*. 2021. 32 (1). P. 59-66.
3. Melnyk M.V., Telekalo N.V. Agroecological substantiation of *Medicago sativa* cultivation technology. *Agronomy Research*. 2020. 18 (X). P. 2613-2626. URL: <https://doi.org/10.15159/AR/20181>.

Національний університет біоресурсів і природокористування України
Національна академія аграрних наук України
Інститут сільського господарства Полісся НААН України
Інститут продовольчих ресурсів НААН України
Інститут садівництва НААН України
Актюбінський регіональний державний університет ім. К.Жубанова
RAGT Semences
Lulea University of Technology
Університет прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф
International Academy of Applied Sciences in Lomza

**Матеріали МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА, ЛОГІСТИКИ ТА
ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА»**

*присвяченої 110-річчю від дня народження видатного вченого,
основоположника кафедри технології зберігання, переробки та
стандартизації продукції рослинництва,
завідувача кафедри з 1968 по 1987 рр.,
доктора сільськогосподарських наук, професора
ЛЕСИКА БОРИСА ВАСИЛЬОВИЧА
2-3 червня 2025 року*

Київ - 2025

Наукове видання

Матеріали доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні технології виробництва, логістики та переробки продукції рослинництва» присвяченої 110-річчю від дня народження видатного вченого, основоположника кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва, завідувача кафедри з 1968 по 1987 рр., доктора сільськогосподарських наук, професора Лесика Бориса Васильовича, 2-3 червня 2025р./ Редкол.: Подпрятів Г.І. (відп. ред.) та ін. Київ, 2025. 260 с.

Матеріали доповідей подані в авторській редакції учасників конференції

Відповідальний редактор: Г.І. Подпрятів

Технічне редагування, комп'ютерна верстка: В.І.Войцехівський

Адреса установи:

Національний університет біоресурсів і природокористування України
(НУБіП України)

вул. Героїв оборони, 15, м. Київ

03041, Україна

<https://nubip.edu.ua>

Агробіологічний факультет: <https://nubip.edu.ua/structure/abf>

Кафедра технології зберігання, переробки та стандартизації продукції
рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика:

<https://nubip.edu.ua/node/1106>

<https://nubip.edu.ua/node/25814>